

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.10.2023
COM(2023) 669 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Planul de acțiune european pentru energia eoliană

1. INTRODUCERE

Energia eoliană este regenerabilă, disponibilă din abundență în UE și sigură. Ea este esențială pentru îndeplinirea obiectivelor de decarbonizare ale UE și pentru furnizarea de energie electrică sigură, curată și la prețuri accesibile pentru gospodăriile noastre, pentru industria noastră și, din ce în ce mai mult, pentru sectorul transporturilor. Extinderea energiei eoliene și a industriei eoliene în întreaga UE va crea locuri de muncă de calitate și ne va consolida securitatea energetică.

Previziunile privind instalarea energiei eoliene la nivelul UE și la nivel mondial sunt optimiste. Obiectivul UE de a avea o pondere de cel puțin 42,5 % a energiei din surse regenerabile până în 2030 va necesita creșterea capacității instalate de la 204 GW în 2022 la peste 500 GW în 2030¹. La nivel mondial, creșterea anuală a capacității eoliene ar trebui să ajungă la cel puțin 329 GW pe an până în 2030, pentru a se atinge un nivel de emisii nete zero până în 2050, depășind de patru ori nivelurile actuale de implementare (75 GW)².

Cu toate acestea, industria europeană a energiei eoliene a avut recent probleme funcționale. Toți cei mai mari producători de turbine eoliene au raportat pierderi semnificative din exploatare în 2022³. Cu cei 16 GW de capacitate instalată în 2022⁴ la noile proiecte eoliene, suntem foarte departe de necesarul de 37 GW/an care ar reprezenta o contribuție eficientă din punctul de vedere al costurilor la realizarea obiectivelor UE pentru 2030.

Această situație necesită o reacție promptă. UE nu poate dubla ritmul implementării energiei eoliene fără un lanț de aprovizionare sănătos, durabil și competitiv. Iar industria eoliană nu poate fi sănătoasă fără o rezervă clară și sigură de proiecte, care să atragă finanțarea necesară și să concureze în condiții echitabile la nivel mondial.

În plus, criza energetică care a urmat invaziei la scară largă a Ucrainei de către Rusia a evidențiat riscurile care decurg din dependența excesivă de un furnizor străin de combustibili fosili dominant și a demonstrat importanța energiei eoliene și a altor surse regenerabile de energie pentru stabilitatea și securitatea sistemului energetic. Într-o lume care trece printr-o tranziție verde și digitală rapidă, tehnologiile curate sunt esențiale pentru autonomia strategică deschisă europeană. În acest context, în discursul privind starea Uniunii din 13 septembrie 2023, președinta von der Leyen a recunoscut că industria eoliană din UE se confruntă cu o combinație unică de provocări și a anunțat un pachet european privind energia eoliană. Obiectivul acestui plan de acțiune este de a sprijini întreprinderile din UE din sectorul energiei eoliene și de a le îmbunătăți competitivitatea pentru a se asigura că industria eoliană din UE poate continua să joace un rol-cheie în tranziția verde.

Planul de acțiune stabilește măsurile care ar trebui luate de urgență pentru atingerea acestui obiectiv. Planul de acțiune va sprijini, de asemenea, în mod indirect, alte sectoare ale energiei curate, inclusiv industria solară, având în vedere că mai multe dintre acțiunile propuse sunt

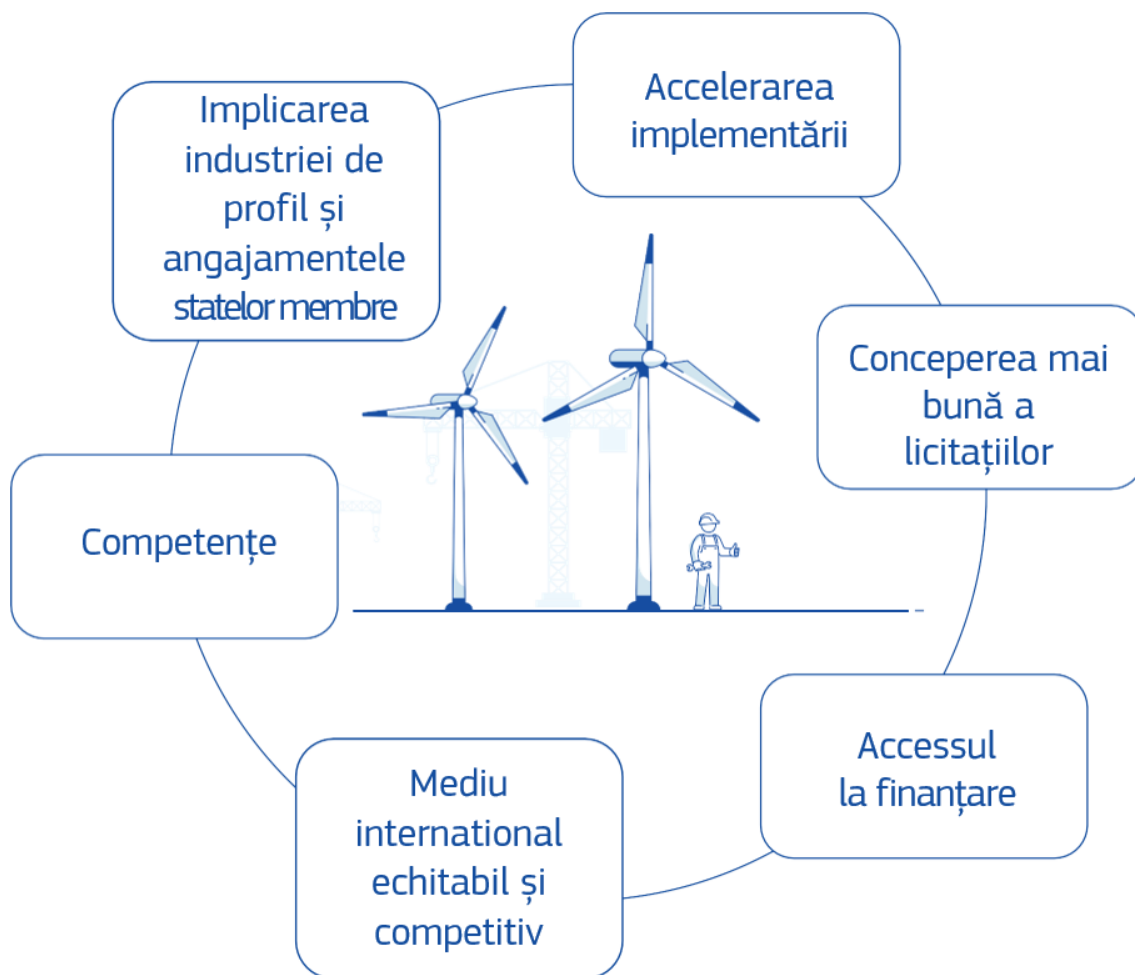
¹ Scenariul MIX din scenariile de politică pentru realizarea Pactului verde european (disponibil la adresa https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_en)

² Perspectiva tranziției energetice la nivel mondial, IRENA 2023.

³ Raportul Rystad (2023) intitulat „The State of the European Wind Energy Supply Chain” (Situația lanțului european de aprovizionare cu energie eoliană).

⁴ WindEurope (2023) Wind Energy in Europe-2022 Statistics and the outlook for 2023-2027 (Energia eoliană în Europa – Statistici și perspective pentru perioada 2023-2027).

relevante pentru toate sursele regenerabile de energie. Acesta este structurat în **șase piloni principali de acțiune concertată a Comisiei Europene, a statelor membre și a industriei de profil**: (i) accelerarea implementării prin creșterea previzibilității și prin accelerarea procedurilor de autorizare; (ii) îmbunătățirea proiectării licitațiilor; (iii) accesul la finanțare; (iv) crearea unui mediu internațional echitabil și competitiv; (v) competențe și (vi) implicarea industriei de profil și asumarea de angajamente de către statele membre

2. SITUAȚIA INDUSTRIEI EOLIENE ÎN EUROPA

Energia eoliană, atât onshore (92 % din capacitatea eoliană instalată), cât și offshore, reprezintă deja un pilon central al sistemului nostru de energie electrică. În 2022, aceasta a furnizat, în medie, 16 % din energia electrică consumată în UE și ajunge adesea la mai mult de 30 % pe zi⁵. Tehnologiile de valorificare a energiei eoliene dezvoltate și trecute la scară mai mare în Europa au devenit mult mai ieftine în ultimii 10 ani, datorită inovării și

⁵ Date ENTSO-E.

economiilor de scară⁶. În multe părți ale Europei, energia eoliană este cea mai ieftină sursă de energie electrică⁷.

Până în prezent, instalațiile eoliene implementate în UE au fost furnizate în principal de sectorul intern al producției de echipamente eoliene. Principalii producători europeni reprezentau 85 % din piața energiei eoliene din UE (94 % în sectorul offshore⁸). Fabricarea turbinelor și a componentelor acestora (palette, nacele și turnuri, cutii de viteze, fundații, stații electrice, generatoare etc.) are loc în întreaga UE. Astfel, sectorul producției eoliene constituie un important furnizor de locuri de muncă: se estimează că întregul sector al energiei eoliene oferă între 240 000 și 300 000 de locuri de muncă directe și indirecte în UE, aproximativ 45 000 (28 % din locurile de muncă directe) fiind situate la producătorii de turbine și componente⁹.

Întreprinderile europene dețin o cotă semnificativă din piața mondială tot mai mare a echipamentelor eoliene. Această pondere a scăzut însă de la 42 % în 2020 la 35 % în 2022¹⁰. În mare măsură, acest lucru se datorează implementării rapide a energiei eoliene în China, care se bazează în principal pe sectorul său de producție intern în creștere. Dintre cele mai mari 10 companii producătoare de turbine eoliene din lume (acoperind peste 80 % din cererea mondială de turbine eoliene), 4 își au sediul în UE, iar 4 sunt situate în China.

Operatorii și dezvoltatorii europeni de proiecte eoliene sunt, de asemenea, activi la nivel mondial, dar, spre deosebire de producătorii de echipamente eoliene, au înregistrat profituri semnificative în 2022 și în anii precedenți. Cu toate acestea, problemele producătorilor din UE afectează din ce în ce mai mult performanța operatorilor de energie eoliană din UE, ceea ce duce, de exemplu, la întârzieri sau la abandonarea proiectelor. În plus, producătorii din UE se confruntă din ce în ce mai mult cu obstacole în calea accesului pe piețele străine.

Industria eoliană se confruntă, de asemenea, cu o problemă de acces la materii prime, cum ar fi cuprul, pământurile rare, oțelul, nichelul, fibra de sticlă sau siliciul. Europa depinde de țările terțe la aprovizionarea cu aceste materiale, pentru care cererea crește odată cu dezvoltarea sectorului la nivel mondial și ale căror prețuri sunt supuse volatilității.

3. PRINCIPALII FACTORI CARE STAU LA BAZA DIFICULTĂȚILOR CU CARE SE CONFRUNTĂ INDUSTRIA PRODUCĂTOARE DE ENERGIE EOLIANĂ DIN UE

În ciuda evoluției generale pozitive din trecut, industria europeană a energiei eoliene se confruntă în prezent cu probleme majore. Factorii care stau la baza dificultăților cu care se

⁶ Irena (2023), „Renewable power generation costs in 2022” (Costurile de producere a energiei din surse regenerabile în 2022).

⁷ Georgakaki, A et al. (2022), „Clean energy Technology Observatory Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the European Union – 2022 Status Report” (Observatorul tehnologiilor energetice curate – Analiza strategică globală a tehnologiilor energetice curate în Uniunea Europeană – Raport de situație pentru 2022).

⁸ SWD(2023) 68 final, 23 martie 2023.

⁹ Telsnig, T. et al. Clean Energy Technology Observatory: Wind Energy in the European Union – 2022 Status Report on Technology Development, Trends, Value Chains and Markets (Energia eoliană în Uniunea Europeană – Raport de situație pe 2022 privind tendințele dezvoltării tehnologice, lanțurile valorice și piețele), Oficiul de Publicații al Uniunii Europene.

¹⁰ SWD(2023) 68 final, 23 martie 2023.

confruntă producătorii de echipamente eoliene din UE în activitatea lor pot fi împărțiți în cinci categorii principale.

În primul rând, subutilizarea capacităților de producție, determinată de **cererea insuficientă și incertă de turbine eoliene** în UE. În prezent, producătorii nu dispun de o imagine de ansamblu adecvată a implementării planificate a energiei eoliene de către statele membre, ceea ce duce la dificultăți în planificarea producției și a investițiilor. În plus, transportul pieselor și componentelor turbinelor eoliene necesită o autorizare specială, care variază de la un stat membru la altul, ducând la întârzieri în transportarea acestora de la locul de producție la parcurile eoliene planificate.

Subutilizarea este, de asemenea, cauzată în principal de **procedurile lente și complexe de autorizare** a proiectelor din domeniul energiei din surse regenerabile. Industria de profil estimează că o capacitate de energie eoliană de 80 GW face obiectul procedurilor de autorizare în întreaga UE, adică de cinci ori mai mult decât capacitatea totală de energie eoliană instalată anul trecut. O mare parte din această capacitate așteaptă autorizarea de mai mulți ani, din cauza procedurilor de autorizare lente și ineficiente.

În al doilea rând, **accesul la materii prime, inflația ridicată și prețurile mari ale produselor de bază**¹¹, combinate cu acoperirea limitată a riscurilor de către producătorii de echipamente eoliene împotriva volatilității prețurilor factorilor de producție, au erodat capacitatea financiară a producătorilor. Această situație a fost agravată de creșterea ratelor dobânzilor și de dificultățile de acces la finanțare.

În al treilea rând, adesea, **conceperea licitațiilor naționale** pentru dezvoltarea energiei din surse regenerabile nu recompensează în mod corespunzător standardele ridicate de mediu și sociale ale produselor europene și nici nu ia în considerare nevoia de reziliență a lanțului de aprovizionare, deoarece aceste licitații se bazează exclusiv sau majoritar pe criterii de preț. Acest lucru este valabil pentru majoritatea licitațiilor, deși unele state membre, de exemplu Țările de Jos sau Franța, au început să introducă criterii netarifare. Unele licitații pentru energia eoliană offshore, cum ar fi cele organizate pe baza unei „licitații negative neplafonate”, conduc la oferte foarte mari din partea operatorilor. Acest lucru, împreună cu cazurile în care nu există sancțiuni suficiente pentru neexecutarea proiectelor, sporește riscul ca proiectele să nu fie realizate integral și la termen. În plus, există un grad ridicat de eterogenitate în conceperea licitațiilor în țările UE. În ansamblu, acest lucru complică planificarea investițiilor de către producători, afectează stabilitatea liniilor de producție și reduce beneficiile economiilor de scară¹².

În al patrulea rând, **presiunea exercitată de concurenții internaționali** asupra sectorului producției de echipamente eoliene din UE a crescut. De exemplu, balanța comercială a UE cu China în sectorul energiei eoliene a fost negativă, cu un deficit record de 462 milioane EUR în 2022¹³. China este un furnizor important de materii prime și de componente pentru producătorii din UE și de la nivel mondial, dar devine, de asemenea, un concurent serios pe piețele țărilor terțe, care sunt importante pentru întreprinderile europene. Datorită prețurilor în

¹¹ Raportul Rystad (2023) intitulat „The State of the European Wind Energy Supply Chain” (Situația lanțului european de aprovizionare cu energie eoliană).

¹² Un exemplu tipic este creșterea rapidă a turbinelor eoliene, care obligă producătorii să își adapteze permanent liniile de producție făcând noi investiții.

¹³ JRC, Clean Energy Technologies Observatory Report 2023 (Raportul Observatorului tehnologiilor energetice curate 2023), în curs de publicare.

medie cu 20 % mai mici decât cele ale omologilor lor europeni și americani¹⁴, uneori, potrivit industriei de profil, prezența societăților chineze în străinătate, susținută de plăți reportate atractive, a crescut constant. Concurența stimulează inovarea și îmbunătățirea produselor, însă condițiile de concurență inechitabile ar putea afecta negativ producătorii de echipamente eoliene din UE și ar putea chiar reduce competitivitatea acestora pe piața UE.

Producătorii chinezi au beneficiat, de asemenea, de modele de afaceri integrate pe verticală, cu lanțuri de aprovizionare mai scurte, datorate poziției dominante a Chinei în producția de oțel și de materii prime, precum și, posibil, de condiții financiare extrem de atractive. Toate acestea subminează grav capacitatea întreprinderilor din UE de a concura în condiții echitabile.

În al cincilea rând, **disponibilitatea lucrătorilor calificați** în sectorul producției eoliene poate influența viteza de creștere a capacității de producție europene¹⁵. În special în cazul energiei eoliene offshore, sunt greu de găsit operatori calificați de nave, de macarale sau de ascensoare grele. Industria de profil va avea nevoie de mai mulți lucrători, inclusiv de ingineri și de meseriași.

Se estimează că producția europeană poate acoperi cea mai mare parte a cererii actuale de turbine eoliene din UE¹⁶. Dar pentru a-și menține competitivitatea pe o piață în creștere, determinată de ambițiile UE în materie de energie eoliană onshore și offshore, producătorii europeni de energie eoliană ar trebui să își extindă rapid capacitățile. Dacă nu se întâmplă acest lucru, blocajele de aprovizionare s-ar putea materializa în curând, ducând fie la o implementare mai lentă, fie la o creștere a importurilor pentru a compensa lipsurile.

4. ACȚIUNI ÎNTREPRINSE PÂNĂ ÎN PREZENT DE COMISIE

Comisia a prezentat deja inițiative care abordează unele dintre aspectele-cheie cu care se confruntă sectorul producției eoliene din UE.

Directiva revizuită privind energia din surse regenerabile (RED)¹⁷ stabilește un obiectiv minim obligatoriu de 42,5 % pondere a energiei din surse regenerabile până în 2030, cu obiectivul de a atinge 45 %. Ea deschide drumul unei accelerări rapide a utilizării energiei din surse regenerabile, ținând seama în același timp de alte considerente de politică, cum ar fi utilizarea multiplă a terenurilor. Aceasta presupune o extindere masivă a proiectelor din domeniul energiei din surse regenerabile, stimulând, printre altele, cererea de echipamente eoliene

Pentru a accelera utilizarea energiei din surse regenerabile pe termen scurt, Comisia a prezentat un **regulament de urgență privind autorizarea**¹⁸ care simplifică și scurtează

¹⁴ Date BloombergNEF (2023) <https://about.bnef.com/blog/cost-of-clean-energy-technologies-drop-as-expensive-debt-offset-by-cooling-commodity-prices/>

¹⁵ A se vedea Raportul anual pe 2023 privind competitivitatea tehnologiilor energetice curate (care urmează să fie publicat la 25 octombrie 2023).

¹⁶ Potrivit Consiliului mondial pentru energie eoliană (GWEC), Europa are, în ansamblu, o capacitate de producție de turbine eoliene de aproximativ 30 GW.

¹⁷ Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului (COM/2021/557).

¹⁸ Regulamentul (UE) 2022/2577 al Consiliului din 22 decembrie 2022 de stabilire a unui cadru pentru accelerarea implementării energiei din surse regenerabile, JO L 335, 29.12.2022, p. 36.

procedurile de autorizare pentru sursele regenerabile de energie, inclusiv pentru rețehnologizare, și pentru rețele. Regulamentul este în vigoare de la sfârșitul anului 2022 și urmează să expire până la jumătatea anului 2024. De asemenea, Comisia a luat măsuri pentru a simplifica și a raționaliza procedurile de autorizare pentru transportul componentelor turbinelor eoliene, care necesită în prezent mai multe autorizații de utilizare a autostrăzilor chiar și în interiorul aceluiași stat membru¹⁹.

Punerea în aplicare a regulamentului a variat de la un stat membru la altul, dar produce deja primele rezultate. De exemplu, în urma intrării în vigoare a regulamentului, în Germania a fost emis un volum record de noi permise în 2023, iar rata de rețehnologizare a crescut la 34 %, cea mai ridicată din ultimii nouă ani. Odată pusă în aplicare, RED revizuită va simplifica și va scurta procedurile de autorizare într-un mod mai cuprinzător și mai structural. În aproape toate statele membre, această revizuire reglementară este însoțită de reformele în materie de autorizare incluse în planurile lor de redresare și reziliență, inclusiv în capitolele REPowerEU recent adoptate. **Regulamentul privind Instrumentul de sprijin tehnic (IST)**²⁰ prevede că statele membre pot primi, fie prin proiecte de sine stătătoare, fie prin proiecte multinaționale, expertiză tehnică pentru accelerarea procedurilor de autorizare în domeniul energiei eoliene. Șase state membre au profitat deja de acest instrument de sprijin pentru a accelera procedurile de autorizare. Revizuirea adoptată a **Regulamentului privind rețelele transeuropene de energie (TEN-E)**²¹ conține, de asemenea, simplificarea dispozițiilor în materie de autorizare pentru proiectele de infrastructură transfrontaliere, cum ar fi interconexiunile hibride offshore. Cadrul TEN-E contribuie, de asemenea, la implementarea sau la lansarea principalelor proiecte transfrontaliere de infrastructură de energie electrică, cu sprijinul financiar din partea Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru energie.

Propunerea de **reformă a organizării pieței energiei electrice (EMD)**²² urmărește să ofere semnale de investiții stabile pentru investițiile în energia din surse regenerabile prin promovarea contractelor pe termen lung prin contracte pentru diferență (CfD) și contracte de achiziție de energie electrică (CAEE). În același timp, propunerea stabilește norme pentru crearea unui sistem energetic mai flexibil, care poate accelera integrarea surselor regenerabile variabile de energie, cum ar fi energia eoliană.

Analizând în mod specific sectorul de producție a tehnologiilor „zero net”, inclusiv energia eoliană, Comisia a sprijinit în mod substanțial reziliența acestuia prin **Planul industrial al Pactului verde**, prin propunerile de **Regulament privind industria „zero net” (NZIA)** și de **Regulament privind materiile prime critice (CRMA)**²³. Pentru a sprijini energia din surse regenerabile, propunerea NZIA introduce cu predilecție criterii de durabilitate și reziliență în cadrul achizițiilor publice și al licitațiilor. În plus, regulamentul va accelera procedura de autorizare pentru înființarea de instalații de producție, va îmbunătăți perfecționarea și recalificarea și va promova inovarea și o mai bună coordonare între statele membre. Propunerea CRMA urmărește să consolideze lanțul valoric al materiilor prime critice, dintre care o serie sunt utilizate de industria eoliană, promovând economia circulară – o abordare

¹⁹ Propunere de modificare a Directivei 96/53/CE în ceea ce privește greutatea și dimensiunile maxime permise [COM (2023) 445].

²⁰ Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic, JO L 57, 18.2.2021, p. 1.

²¹ Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022.

²² COM(2023) 148 final din 14 martie 2023.

²³ Respectiv: COM (2023)62 final din 1 februarie 2023, COM (2023)161 din 16 martie 2023 și COM (2023)160 din 16 martie 2023.

esențială pentru reducerea dependenței de materii prime – minimizând totodată impactul asupra mediului.

Strategia revizuită a UE în materie de securitate maritimă²⁴ abordează amenințările la adresa infrastructurii maritime critice, inclusiv a instalațiilor eoliene offshore, și îmbunătățește supravegherea, protecția și reziliența infrastructurii împotriva atacurilor convenționale, hibride și cibernetice.

Pentru a sprijini investițiile necesare, Comisia, pe lângă posibilitățile de sprijin în temeiul Orientărilor privind ajutoarele de stat regionale, a introdus, de asemenea, o nouă secțiune în **cadrul temporar de criză și de tranziție (TCTF)**, care permite până la 31 decembrie 2025 acordarea de ajutoare pentru investiții în fabricarea de echipamente strategice pentru tranziția către o economie „zero net”, inclusiv, printre altele, de turbine eoliene și de componente-cheie ale acestora, precum și în materiile prime critice conexe²⁵. Pe baza acestei noi secțiuni, unele state membre instituie scheme de sprijin pentru extinderea producției de tehnologii curate. Începând din martie 2023, Comisia a aprobat scheme instituite de mai multe state membre pentru un buget total de aproximativ 6,9 miliarde EUR și, în prezent, evaluează și alte scheme.

În plus, statele membre pot sprijini sectorul energiei eoliene și în temeiul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare²⁶, al cadrului CDI²⁷, al Orientărilor privind clima, protecția mediului și energia²⁸ și al Orientărilor privind ajutoarele de stat regionale²⁹.

În iunie 2023, Comisia a propus **platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP)** pentru a sprijini investițiile în tehnologiile critice și emergente relevante pentru tranziția verde și digitală³⁰. STEP ar putea permite direcționarea atât a finanțării existente, cât și a celei suplimentare din partea UE în cadrul unei serii de programe ale UE către domenii tehnologice care sunt esențiale pentru poziția de lider a Europei, în special în ceea ce privește producția de tehnologii curate, contribuind astfel la condiții de concurență echitabile pentru investiții în întreaga piață unică.

Programele de cheltuieli ale UE oferă oportunități de sprijin pentru sectorul eolian. **Fondul pentru inovare**, care poate sprijini extinderea proiectelor inovatoare de producție, a selectat, începând din 2020, șase proiecte eoliene pentru sprijin total în valoare de 150 de milioane EUR. Ultima cerere de propuneri la scară largă³¹ a inclus o fereastră specifică pentru producția de tehnologii curate și sunt planificate și alte cereri de propuneri. O serie de state

²⁴ JOIN/2023/8 comunicare comună privind actualizarea Strategiei UE în materie de securitate maritimă și a planului de acțiune al acesteia: „O strategie îmbunătățită a UE în materie de securitate maritimă pentru amenințările maritime aflate în continuă evoluție”.

²⁵ Comunicarea Comisiei 2023/C 101/03.

²⁶ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

²⁷ Comunicarea Comisiei - Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare 2022/C 414/01.

²⁸ Comunicarea Comisiei – Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie, C/2022/481.

²⁹ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat regionale, 2021/C 153/01.

³⁰ COM(2023) 335 final din 20 iunie 2023.

³¹ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/calls-proposals/large-scale-calls_en

membre utilizează Mecanismul de redresare și reziliență pentru a sprijini dezvoltarea capacității industriale pentru tehnologiile din domeniul energiei din surse regenerabile

Planurile de redresare și reziliență existente prevăd măsuri pentru implementarea unei capacități suplimentare de energie eoliană și solară³² de maxim 15,9 GW, alocând până la 5,6 miliarde EUR pentru proiecte în domeniul energiei eoliene și al energiei solare. Măsurile care se axează în mod specific pe energia eoliană includ construirea de parcuri eoliene offshore sau onshore și de infrastructuri conexe, cum ar fi insulele energetice sau infrastructura terminalelor offshore.

În plus, investițiile în producție și implementare pot fi sprijinite prin programul **InvestEU**, în cadrul căruia au fost aprobate până în prezent împrumuturi în valoare de peste 1,8 miliarde EUR din partea Băncii Europene de Investiții (BEI) pentru proiecte eoliene. Programul de cercetare **Orizont Europa** a furnizat aproximativ 250 de milioane EUR pentru teme din domeniul energiei eoliene. **Fondul de coeziune, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul pentru o tranziție justă** sprijină inovarea, dezvoltarea capacității industriale, în special în IMM-uri, și implementarea în domeniul energiei eoliene, pe baza programelor politicii de coeziune naționale și regionale. Se preconizează că numai sprijinul pentru implementare acordat prin politica de coeziune va depăși 580 de milioane EUR în perioada 2021-2027, ajungând la un total de 819 de milioane EUR, incluzând și contribuțiile naționale.

Comisia a sprijinit, de asemenea, crearea **parteneriatului la scară largă pentru competențe**. Acest parteneriat este condus de părțile interesate și urmărește să colecteze informații cu privire la nevoile în materie de competențe în sectorul energiei din surse regenerabile, să contribuie la furnizarea de competențe adecvate și să furnizeze orientări și recomandări autorităților publice.

Pe lângă acest plan de acțiune, Comisia este pe cale să adopte o comunicare referitoare la rezultatele strategiei privind energia din surse regenerabile offshore, care include un set de acțiuni dedicate în mod specific energiei din surse regenerabile offshore.

5. UN PLAN DE ACȚIUNE PENTRU ENERGIA EOLIANĂ

Cu toate acestea, ar trebui depuse mai multe eforturi pentru a sprijini sectorul european al energiei eoliene. Prin urmare, acest plan de acțiune european pentru energia eoliană, care se bazează pe acțiunile deja întreprinse de Comisie, include acțiuni suplimentare pentru a aborda provocările identificate. Aceste măsuri sunt structurate în șase piloni principali: (i) accelerarea implementării prin creșterea previzibilității și accelerarea procedurilor de autorizare, (ii) îmbunătățirea conceperii licitațiilor, (iii) accesul la finanțare, (iv) crearea unui mediu internațional echitabil și competitiv, (v) competențele și (vi) implicarea industriei și angajamentele statelor membre.

³² Majoritatea măsurilor sprijinite în cadrul planurilor de redresare și reziliență au obiective comune de implementare care acoperă atât energia solară, cât și energia eoliană, fără dezagregare în funcție de tipul de tehnologie.

I. ACCELERAREA IMPLEMENTĂRII PRIN CREȘTEREA PREVIZIBILITĂȚII ȘI PRIN ACCELERAREA PROCEDURILOR DE AUTORIZARE

Deblocarea proiectelor existente în faza de autorizare și accelerarea noilor proiecte necesită proceduri de autorizare mai eficiente și mai transparente, o mai bună dotare cu personal și formare a autorităților naționale de autorizare, precum și o punere în aplicare mai rapidă a noului cadru de reglementare privind autorizarea. Pentru a aborda aceste obstacole, Comisia se va concentra asupra implementării digitalizării procedurilor de autorizare în toate statele membre ale UE. Un schimb mai bun între statele membre cu privire la practicile existente pentru a obține acceptarea de către comunitățile locale va aduce, de asemenea, valoare adăugată procesului.

În ansamblu, în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, statele membre au propus măsuri de sprijinire a autorităților naționale de autorizare în valoare de 31 de milioane EUR. Se preconizează că această sumă va fi consolidată și mai mult prin măsuri suplimentare prin intermediul capitolului RepowerEU din planurile de redresare și reziliență din statele membre.

În plus, în pofida dispozițiilor legale specifice în vigoare³³, planificarea detaliată a licitațiilor pentru sursele regenerabile de energie fie nu este fiabilă, fie lipsește în multe state membre. Comisia va colabora mai strâns cu statele membre pentru a asigura planificarea transparentă a licitațiilor pentru sursele regenerabile de energie și, dacă acest lucru nu este suficient, va lua măsuri pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a dispozițiilor relevante din Directiva privind energia din surse regenerabile.

În cele din urmă, lipsesc politicile de facilitare a implementării energiei eoliene prin contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile. Perspectivele neclare privind volumele de implementare în următorii ani fac ca producătorii din UE să frâneze extinderea producției și a capacităților. O planificare mai cuprinzătoare și mai detaliată a licitațiilor va oferi industriei de profil o mai mare încredere în oportunitățile de afaceri pe termen scurt și mediu.

Acțiunea 1: Comisia și statele membre colaborează la accelerarea procedurii de autorizare. „Accele-RES” – accent pe transpunerea și punerea în aplicare a Directivei revizuite privind energia din surse regenerabile. Regimul temporar de urgență

Comisia va lansa inițiativa „Accele-RES”, care cuprinde, printre altele, următoarele acțiuni specifice:

- **Comisia va acorda prioritate accelerării procedurii de autorizare** prin punerea unui accent puternic pe **digitalizarea** procedurilor naționale de autorizare în întreaga UE, precum și prin sprijinirea desfășurării de cursuri de **formare** pentru autoritățile naționale de autorizare. Această acțiune va fi sprijinită în statele membre selectate prin capitolele RepowerEU din planurile lor de redresare și reziliență. Comisia va încuraja statele membre să utilizeze **Instrumentul de sprijin tehnic (IST)**³⁴ pentru a sprijini în continuare punerea rapidă în aplicare a dispozițiilor de autorizare din Directiva privind energia din surse regenerabile.

³³ Articolul 6 alineatul (3) din Directiva privind energia din surse regenerabile.

³⁴ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_ro

- Înainte de sfârșitul anului, Comisia va lansa un **instrument online specific pentru a sprijini statele membre în procedura de autorizare**. Instrumentul va oferi, printre altele, răspunsuri la întrebările practice frecvente adresate de statele membre cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor revizuite în materie de autorizare.
- Pentru a sprijini punerea rapidă în aplicare a normelor de autorizare, Comisia va îndemna toate statele membre să elaboreze **planuri detaliate de punere în aplicare** a Directivei revizuite privind energia din surse regenerabile.
- Până în aprilie 2024, Comisia va **actualiza Recomandarea** privind accelerarea procedurilor de autorizare a proiectelor din domeniul energiei din surse regenerabile³⁵ și **Orientările** privind bunele practici pentru accelerarea procedurilor de autorizare a proiectelor din domeniul energiei din surse regenerabile și privind facilitarea contractelor de achiziție de energie electrică³⁶ care o însoțesc, cu orientări suplimentare privind teme precum re tehnologizarea, simplificarea procedurilor de mediu sau de autorizare a rețelilor, după caz. Comisia va emite, de asemenea, orientări adresate statelor membre cu privire la desemnarea zonelor de accelerare a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile³⁷.
- Comisia va moderniza **grupul informal de experți privind autorizarea**, transformându-l într-un forum dedicat schimbului periodic de bune practici și identificării obstacolelor rămase, inclusiv barierele de reglementare, care necesită acțiuni suplimentare la nivelul UE. Alte foruri de cooperare cu statele membre, cum ar fi **Acțiunea concertată privind Directiva privind energia din surse regenerabile (CA-RES)** și **Grupul operativ pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică (SMET)**, vor fi mobilizate pentru a sprijini punerea în aplicare a noii legislații³⁸.

În prezent, Comisia efectuează o revizuire a Regulamentului de urgență privind autorizarea în contextul evaluării actuale a necesității de a prelungi valabilitatea regulamentelor de urgență. Regulamentul accelerează deja procedurile de autorizare din statele membre, înainte ca dispozițiile Directivei revizuite privind energia din surse regenerabile să fie transpuse efectiv (statele membre sunt obligate să transpună unele dintre aceste dispoziții până la 1 iulie 2024). Observăm că piața energiei s-a stabilizat în comparație cu 2022, dar UE se confruntă în continuare cu consecințele crizei energetice. Deși suntem mai pregătiți și arhitectura securității aprovizionării a fost consolidată, există în continuare riscuri, cum ar fi perturbarea importurilor noastre de energie. Prețurile energiei electrice sunt la un nivel ridicat și continuă să fie volatile. Necesitatea de a accelera utilizarea surselor regenerabile de energie, în special a energiei eoliene, în întreaga UE este mai mare ca niciodată, deoarece contribuie la abordarea

³⁵ Recomandarea C/2022/3219 final a Comisiei.

³⁶ Document de lucru al serviciilor Comisiei – Orientări pentru statele membre privind bunele practici de accelerare a procedurilor de acordare a autorizațiilor pentru proiectele în domeniul energiei din surse regenerabile, care însoțește documentul Recomandarea Comisiei privind accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor pentru proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile și facilitarea contractelor de achiziție de energie electrică, SWD/2022/0149 final.

³⁷ Statele membre trebuie să desemneze zone de accelerare a energiei din surse regenerabile pentru cel puțin o tehnologie din domeniul energiei din surse regenerabile în temeiul articolului 15 litera (c) din Directiva RED revizuită.

³⁸ SMET își va continua activitatea de eliminare a barierelor legate de procedură, care stau în calea autorizării proiectelor de energie eoliană și solară. Acesta va sprijini, de asemenea, schimbul de bune practici pentru ghișeul unic, autorizarea digitală, precum și prezentarea de informații și termene clare.

riscurilor în materie de securitate a aprovizionării, la înlocuirea combustibililor fosili din mixul energetic și la atingerea obiectivelor noastre ambițioase pentru 2030.

Până în noiembrie, Comisia va prezenta raportul privind principalele constatări ale acestei revizuii și va lua în considerare propunerea unei prelungiri a unui regim temporar de urgență. Un astfel de regim temporar ar putea aduce beneficii concrete surselor regenerabile de energie și ar putea transmite un semnal puternic industriei de profil și statelor membre cu privire la necesitatea de a accelera urgent implementarea energiei eoliene și a altor surse regenerabile de energie. Pentru a asigura menținerea fără probleme structurale a condițiilor favorabile create de regulamentul de urgență, statele membre sunt îndemnate să se concentreze asupra transpunerii dispozițiilor Directivei revizuite privind energia din surse regenerabile.

Acțiunea 2: Statele membre sporesc vizibilitatea fluxului de proiecte eoliene prin angajamente privind energia eoliană, publicarea calendarelor de licitație pe termen mediu, planuri pe termen lung pentru implementarea surselor regenerabile de energie

În temeiul RED, statele membre au deja obligația de a publica un calendar pe termen lung privind alocarea preconizată a sprijinului pentru energia din surse regenerabile, care să acopere cel puțin următorii cinci ani, și de a introduce măsuri pentru a se asigura că contractele de achiziție de energie electrică vor contribui, de asemenea, la introducerea prevăzută a surselor regenerabile de energie³⁹. În cooperare cu statele membre, Comisia va asigura vizibilitatea și previzibilitatea planurilor naționale de implementare a surselor regenerabile de energie, asigurând punerea în aplicare a dispozițiilor relevante din Directiva privind energia din surse regenerabile și implementând instrumente digitale transparente. Acest lucru ar ajuta industria să își planifice mai bine investițiile în capacitatea de producție, să își sporească atractivitatea financiară și să își consolideze argumentele economice. Unele state membre, cum ar fi Danemarca sau Polonia, lucrează deja la programe concrete de licitație pentru investiții offshore masive.

În acest scop:

- Comisia va crea o **platformă UE digitală** interactivă pe care va fi publicată planificarea licitațiilor din statele membre. Acest lucru va asigura o mai mare vizibilitate a viitoarelor licitații și a volumelor de instalare preconizate și va permite întreprinderilor să dispună de un **punct unic de informare** pentru toate licitațiile planificate în UE.
- Comisia invită statele membre să își asume **angajamente specifice și concrete privind volumele de instalare a capacității eoliene** cel puțin pentru perioada 2024-2026, oferind o imagine de ansamblu clară și credibilă a implementării energiei eoliene în următorii ani, care urmează să fie oficializată până la sfârșitul anului 2023. Aceste angajamente ar trebui să completeze angajamentele ambițioase privind energia offshore, care se ridică la 111 GW în toate bazinele maritime ale UE până în 2030.

³⁹ Articolul 6 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/2001: „Statele membre publică un calendar pe termen lung prin care anticipează alocarea estimată a sprijinului, care să acopere, ca perioadă de referință, cel puțin următorii cinci ani sau, în cazul constrângerilor de planificare bugetară, următorii trei ani și care să includă calendarul orientativ, frecvența procedurilor de licitație, dacă este cazul, capacitatea și bugetul preconizate sau sprijinul unitar maxim care se preconizează a fi alocat și tehnologiile eligibile preconizate, dacă este cazul. Calendarul respectiv se actualizează anual sau atunci când este necesar pentru a reflecta evoluțiile recente ale pieței sau alocarea preconizată a sprijinului”.

- Comisia va consolida cooperarea cu statele membre, cu promotorii de proiecte și cu operatorii de rețea în contextul grupurilor regionale la nivel înalt⁴⁰ pentru a identifica proiecte concrete gata de lansare pentru energia eoliană și alte surse regenerabile de energie, inclusiv proiecte transfrontaliere, și pentru a sprijini punerea lor rapidă în aplicare. Un bun exemplu este Cooperarea în domeniul energiei în mările septentrionale (NSEC), care a adoptat o declarație comună⁴¹ de stabilire a unor noi obiective globale ambițioase de realizare a unei capacități de energie eoliană offshore de cel puțin 260 GW până în 2050, cu obiective intermediare de cel puțin 76 GW până în 2030 și de 193 GW până în 2040. Comisia va utiliza, de asemenea, forurile de cooperare regională pentru a coordona planificarea proiectelor privind energia eoliană offshore și alte proiecte din domeniul energiei din surse regenerabile cu impact regional, astfel cum se explică și în Comunicarea privind activitățile offshore.
- În decembrie 2023, în urma evaluării proiectelor de planuri naționale privind energia și clima (PNEC), Comisia va **emite recomandări referitoare la autorizarea și planificarea pe termen lung a dezvoltării surselor regenerabile de energie**. În PNEC-urile lor actualizate, care depășesc obligațiile legale actuale, statele membre ar trebui să elaboreze **planuri cuprinzătoare pe 10 ani** pentru utilizarea surselor regenerabile de energie, în special a energiei eoliene, cu o perspectivă pentru 2040. Planurile ar trebui să includă capacitățile instalate, volumele sau producțiile vizate, profilul proiectelor, distribuția spațială și aspecte legate de integrarea sistemului energetic. Acest lucru va oferi previzibilitate industriei de producție, precum și operatorilor de rețea, pentru a dezvolta în timp util rețelele necesare pentru integrarea surselor regenerabile de energie (prin planuri de dezvoltare a rețelei).

Acțiunea 3: Comisia adoptă un plan de acțiune pentru facilitarea dezvoltării rețelelor

În urma conferinței la nivel înalt privind rețelele electrice din septembrie 2023, Comisia va adopta **un plan de acțiune pentru rețele** în noiembrie 2023, care va include atât nivelul transportului, cât și cel al distribuției. Pe baza cadrului pentru rețelele energetice transeuropene (TEN-E), planul de acțiune va contribui în special la accelerarea principalelor proiecte transfrontaliere de infrastructură de energie electrică care urmează să fie incluse în prima listă de proiecte de interes comun și de proiecte de interes reciproc în urma adoptării regulamentului revizuit privind rețelele energetice transeuropene. Aceste proiecte vor fi esențiale pentru integrarea volumelor tot mai mari de energie din surse regenerabile și pentru promovarea integrării sistemului energetic.

Planul de acțiune va include măsuri de abordare a blocajelor care împiedică atât consolidarea și extinderea rețelei, inclusiv partajarea costurilor la nivel transfrontalier, cât și producția; aceste măsuri sunt esențiale pentru a contribui la deblocarea unui număr mai mare de proiecte eoliene onshore și offshore, pentru a declanșa investiții în proiecte eoliene în statele membre costiere și în infrastructura de transport către regiunile fără ieșire la mare din Europa și, astfel, pentru a crea o cerere suplimentară de echipamente eoliene. Planul de acțiune privind rețelele va facilita, de asemenea, investițiile anticipative pentru a asigura dezvoltarea necesară a rețelei. Scopul său va fi atât accelerarea instalării de noi infrastructuri prin abordarea blocajelor din procedurile de autorizare, cât și asigurarea unei mai bune utilizări a rețelei existente, de exemplu prin creșterea vizibilității capacităților existente.

⁴⁰ BEMIP, CESEC, South-Western și NSEC.

⁴¹ https://energy.ec.europa.eu/system/files/2022-09/220912_NSEC_Joint_Statement_Dublin_Ministerial.pdf

II. ÎMBUNĂȚĂȚIREA CONCEPERII LICITAȚIILOR

Modul în care statele membre își concep licitațiile pentru a sprijini sursele regenerabile de energie are un impact asupra implementării surselor regenerabile de energie și asupra semnalelor de investiții transmise de-a lungul lanțului valoric. Dacă sunt bine concepute, criteriile de precalificare și de atribuire care nu sunt bazate pe prețuri, care sunt obiective, transparente și nediscriminatorii și care recompensează produsele cu o valoare adăugată mai mare și promovează extinderea industrială pot sprijini mai bine o industrie producătoare de energie eoliană inovatoare și competitivă. Criterii precum durata de viață mai lungă a instalațiilor, conținutul de carbon sau măsurile privind economia circulară reduc amprenta de mediu a parcurilor eoliene și contribuie la reducerea dependenței noastre de materiile prime critice. Abordarea riscului de întârzieri sau de neexecuție a proiectelor oferă o mai mare previzibilitate și certitudine întreprinderilor și investitorilor. La un nivel mai general, o mai mare armonizare a principiilor de concepere a licitațiilor din statele membre ar putea reduce costurile tranzacțiilor și ar putea contribui în mare măsură la asigurarea faptului că licitațiile sunt adecvate scopului urmărit, lăsând totodată suficient spațiu de flexibilitate și inovare la nivelul statelor membre. Utilizarea acestor elemente în conceperea licitațiilor ar trebui să țină seama de impactul bugetar pentru statele membre și de necesitatea simplității.

Acțiunea 4: Includerea de către statele membre în licitațiile lor a unor criterii calitative obiective, transparente și nediscriminatorii și a unor măsuri de optimizare a ratei de execuție a proiectelor, sprijinite de recomandarea și orientările Comisiei

Imediat după adoptarea planului de acțiune, Comisia va **lansa un dialog** cu statele membre și cu părțile interesate pentru a **îmbunătăți, a simplifica și a asigura coerența în conceperea licitațiilor pentru energia din surse regenerabile**, cu scopul de a remedia deficiențele care duc la întârzieri sau la abandonarea proiectelor. Această incertitudine afectează actorii de pe piața europeană a energiei eoliene și statele membre și subminează atingerea obiectivului UE privind sursele regenerabile de energie. Dialogul va conduce la adoptarea, cât mai curând posibil, a unei **recomandări și a unor orientări ale Comisiei** care vizează furnizarea de elemente standard sugerate pentru licitații, în deplină complementaritate cu NZIA, precum și uniformizarea și eficientizarea conceperei licitațiilor. Pe termen lung, Comisia ar fi pregătită să asigure o concepție mai uniformă a licitațiilor, conferind acestor dispoziții un caracter obligatoriu din punct de vedere juridic prin intermediul unui act de punere în aplicare în cadrul NZIA.

Acțiunea va include:

- propunerea unui set de criterii de precalificare nediscriminatorii, obiective și transparente legate de securitatea cibernetică (conformare cu NIS 1 și NIS2) și de transferul internațional de date, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu obligațiile internaționale, precum și de alte criterii, cum ar fi sustenabilitatea/protecția mediului/a bazinelor maritime și capacitatea de a obține rezultate;
- consolidarea clarității criteriilor de atribuire care nu sunt legate de prețuri și care sunt esențiale pentru recompensarea sustenabilității, a inovării, a integrării sistemului energetic, a produselor de înaltă calitate și a contribuției la un lanț de aprovizionare rezilient;

- explorarea elaborării unui cod european de conduită în afaceri care să promoveze, printre altele, transparența lanțului de aprovizionare și care ar putea fi recomandat pentru viitoarele licitații pentru energia eoliană;
- consolidarea rezilienței cibernetice a instalațiilor eoliene și a infrastructurii la care sunt conectate;
- asigurarea, prin stimulente adecvate, a executării integrale și la termen a proiectelor. Ar trebui să se includă clauze de penalizare pentru neexecutarea proiectelor și de indexare a prețurilor pentru a ajuta industria de profil să facă față mai bine creșterii costurilor cauzate de inflație;
- evaluarea consecințelor licitațiilor negative și explorarea soluțiilor pentru a evita un impact negativ asupra vitezei și amplitudinii implementării și asupra lanțului valoric.
- La colectarea angajamentelor statelor membre privind volumele de implementare a energiei eoliene în perioada 2024-2026 și ulterior, Comisia solicită statelor membre să declare dacă intenționează să utilizeze oferte negative, în special licitația negativă neplafonată, care poate conduce la oferte foarte mari pentru proiecte eoliene și poate crește riscul de nerealizare integrală și la termen a unor astfel de proiecte. După caz, Comisia va lansa un dialog cu statele membre pentru a stabili dacă o astfel de structură de ofertare poate fi evitată și
- abordarea plafoanelor ofertelor care conduc la o participare insuficientă la licitații.

Acțiunea 4 urmărește să aducă îmbunătățiri rapide și tangibile și o mai mare armonizare a concepției licitațiilor pentru energia din surse regenerabile. Unele dintre aspectele pe care intenționează să le abordeze sunt tratate în mod structural în propunerile privind **organizarea pieței energiei electrice (EMD)** și **Regulamentul privind industria „zero net” (NZIA)**. În acest sens, **Comisia invită colegiitorii să ajungă rapid la un acord cu privire la EMD (până la sfârșitul anului 2023) și la Regulamentul privind industria „zero net” (până în martie 2024).**

Comisia va sprijini colegiitorii să introducă în NZIA dispoziții referitoare la criterii obiective, transparente și nediscriminatorii de precalificare pentru licitații și să consolideze utilizarea criteriilor de atribuire care nu sunt legate de prețuri, inclusiv, în special, considerente legate de conduita în afaceri, securitatea cibernetică și securitatea datelor, precum și capacitatea de a realiza proiectul integral și la termen.

În plus, în cazul în care colegiitorii decid astfel, Comisia este pregătită să propună rapid un **act de punere în aplicare** pentru NZIA, care să încorporeze în legislația europeană cele mai bune practici privind conceperea licitațiilor pentru sursele regenerabile de energie și care să simplifice și mai mult conceperea licitațiilor.

Dispozițiile EMD privind utilizarea contractelor pentru diferență și a contractelor de achiziție de energie electrică ar putea, atunci când sunt adoptate, să sprijine stabilitatea veniturilor în sectorul eolian.

Acțiunea 5: Combaterea riscurilor în materie de securitate cibernetică și abordarea aspectelor legate de protecția datelor

Comisia va identifica riscurile în materie de securitate cibernetică relevante pentru instalațiile de energie eoliană și pentru infrastructura aferentă, inclusiv aspectele legate de protecția datelor, pentru a evalua dacă acestea ar putea fi exploatate pentru a prejudicia securitatea economică sau securitatea aprovizionării cu energie electrică în UE. Identificarea și evaluarea vor fi efectuate în contextul exercițiului de evaluare a riscurilor desfășurat în prezent de Comisie împreună cu Înalțul Reprezentant și cu Grupul de cooperare NIS, astfel cum se menționează în Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind o abordare coordonată la nivelul Uniunii în vederea consolidării rezilienței infrastructurii critice⁴². Pentru această analiză specifică și pentru a contribui la evaluarea mai amplă a riscurilor, Comisia va utiliza, de asemenea, grupuri de experți, cum ar fi Grupul de experți în domeniul energiei inteligente, înființat recent, și grupul său de lucru privind securitatea cibernetică, cu reprezentanți ai industriei, inclusiv vânzători și întreprinderi din domeniul energiei electrice. Activitatea de evaluare a riscurilor se poate baza pe experiența cu tehnologia 5G și ar putea veni în completarea infrastructurii de securitate existente și, în special, a **Codului de rețea pentru aspectele legate de securitatea cibernetică a fluxurilor transfrontaliere de energie electrică**, planificat să fie adoptat în T1 2024. Rezultatele ar putea sprijini procesele de achiziții publice și conceperea licitațiilor, elaborarea de politici suplimentare, precum și examinarea investițiilor străine directe.

Analiza riscurilor în materie de securitate cibernetică va avea o sferă largă și va include și instalațiile.

Acțiunea 6: Comisia intensifică utilizarea achizițiilor strategice în contextul strategiei „Global Gateway”

În decembrie 2021, Comisia a lansat strategia „Global Gateway”, prin care UE investește, printr-o abordare de tip „Echipa Europa”, în proiecte de infrastructură și energie curată din întreaga lume, inclusiv în proiecte pentru energia eoliană. Comisia va propune intensificarea utilizării achizițiilor strategice în contextul strategiei „Global Gateway”. Acest lucru va asigura faptul că proiectele se ridică la standarde înalte de mediu, sociale și de guvernare și va permite contractanților și producătorilor care îndeplinesc aceste standarde să adopte un model de întreprindere viabilă, promovând totodată dezvoltarea durabilă pe piețele emergente și în economiile în curs de dezvoltare. Pentru proiectele care presupun implementarea unor tehnologii strategice „zero net”, cum ar fi tehnologiile din domeniul energiei eoliene din surse regenerabile, criteriile de tipul celor incluse în NZIA, odată adoptate, vor servi drept referință pentru colaborarea cu partenerii internaționali. În plus, Comisia va analiza posibila aplicare a unor cerințe similare achizițiilor de către promotorii privați în cadrul proiectelor Global Gateway.

⁴² Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind o abordare coordonată la nivelul Uniunii în vederea consolidării rezilienței infrastructurii critice (2023/C 20/01), (JO C 20, 20.1.2023, p. 1).

III. ACCESUL LA FINANȚARE

Mediul inflaționist cu creșteri ale prețurilor materiilor prime, creșterea ratei dobânzii și nevoia frecventă de furnizare a unor garanții în avans pentru a obține contractele au deteriorat accesul la finanțare al sectorului energiei eoliene, atât pe componenta de producție, cât și pe cea de implementare. Cu toate acestea, pentru a atinge obiectivele NZIA, sectorul eolian are nevoie de investiții estimate la 6 miliarde EUR în capacitatea de producție. Prin inițiativa uniunii piețelor de capital (UPC) și prin cadrul UE pentru finanțarea durabilă, Comisia a depus eforturi pentru a elabora norme privind piața de capital care să fie atractive pentru investiții din partea investitorilor pe termen lung, precum și măsuri de mobilizare a finanțării private către activități durabile din punctul de vedere al mediului și oportunități oferite de Pactul verde european. Comisia este pe deplin conștientă de faptul că investițiile private vor fi esențiale pentru realizarea ambițiilor acestui plan de acțiune și va lua măsuri în acest domeniu, alături de mobilizarea surselor UE și a altor surse de investiții publice.

Acțiunea 7: Comisia facilitează accesul la finanțarea UE

Comisia va extinde posibilitatea susținerii producției de energie eoliană în cadrul **Fondului pentru inovare**, și anume prin dublarea bugetului pentru finanțarea proiectelor de producție de tehnologii curate la 1,4 miliarde EUR, inclusiv a proiectelor pentru fabricarea de turbine eoliene și de componente ale acestora, în cadrul următoarei cereri de propuneri din 23 noiembrie 2023.

Fondul pentru inovare dispune de o sumă totală de 40 miliarde EUR pentru perioada 2020-2030⁴³. În bugetul total al Fondului pentru inovare din acest an, în valoare de 4 miliarde EUR, pe lângă tema dedicată producției de tehnologii curate, producția inovatoare în sectorul eolian și proiectele-pilot vor fi la rândul lor eligibile în cadrul celorlalte teme ale viitoarei cereri de propuneri din 23 noiembrie 2023. În cadrul acestei cereri de propuneri, dacă este necesară departajarea, se va acorda prioritate proiectelor în domeniul energiei eoliene.

Pentru a sprijini dezvoltatorii de proiecte și pentru a se asigura că se construiește o rezervă solidă de proiecte inovatoare, proiectele pe energie eoliană ar trebui, de asemenea, să beneficieze de prioritate pentru asistența pentru dezvoltarea de proiecte din cadrul Fondului pentru inovare, în valoare de 90 de milioane EUR, care va fi furnizată în cooperare cu Banca Europeană de Investiții în următorii trei ani. Platforma de consiliere InvestEU oferă, de asemenea, consultanță personalizată. În plus, combinarea finanțării din Fondul pentru inovare cu finanțarea furnizată de BEI și de alte instituții financiare internaționale și de bănci și instituții naționale de promovare economică, inclusiv în cadrul **programului InvestEU**, poate sprijini, de asemenea, proiectele câștigătoare să adopte o decizie finală de investiții.

Până la sfârșitul acestui an, Comisia va consolida, de asemenea, activitățile legate de energia eoliană din cadrul **Planului strategic revizuit privind tehnologiile energetice (Planul SET)**⁴⁴, alături de un sprijin sporit pentru cercetarea și inovarea în sectorul producției eoliene, astfel încât tehnologiile europene relevante să își păstreze avantajul competitiv, în special în ceea ce privește aspectele legate de circularitate și durabilitate, îmbunătățirea proceselor industriale și digitalizare.

⁴³ La un preț mediu al carbonului de 75 EUR pe tonă.

⁴⁴ Comunicarea Comisiei privind revizuirea Planului SET (care urmează să fie adoptată în octombrie 2023).

STEP va deschide, de asemenea, noi oportunități de sprijinire a investițiilor care vizează extinderea producției UE de tehnologii curate, inclusiv în sectorul energiei eoliene, care ar putea aduce beneficii în special regiunilor de tranziție și mai puțin dezvoltate, precum și regiunilor dezvoltate din statele membre cu un PIB pe cap de locuitor sub media UE. Aceste regiuni ar urma să beneficieze de stimulente financiare și de o mai mare flexibilitate la utilizarea alocărilor din **Fondul de coeziune**, din **Fondul european de dezvoltare regională** și din **Fondul pentru o tranziție justă** pentru a oferi sprijin pentru investiții productive în întreprinderile mari astfel încât acestea să poată realiza investiții în sectoarele strategice care contribuie la obiectivele STEP.

Acțiunea 8: BEI furnizează instrumente de reducere a riscurilor și garanții pentru întreprinderile eoliene din UE

În iulie 2023, Banca Europeană de Investiții a aprobat cel de-al doilea pachet REPowerEU. Banca și-a anunțat ambiția de a acorda o sumă aproape dublă împrumuturilor care contribuie la Planul industrial al Pactului verde și la NZIA, pentru a mobiliza aproximativ 150 de miliarde EUR cumulativ în cinci ani. Acest plan va fi parțial susținut de mecanismul de garantare InvestEU. Producătorii europeni de tehnologii strategice care contribuie la obiectivul „zero net”, de componente asociate în amonte și de materii prime strategice vor constitui unul dintre domeniile prioritare/de acțiune ale acestui efort. El va include capacitatea de producție a UE în industria eoliană onshore și offshore.

Comisia și Banca Europeană de Investiții lucrează intens la un **instrument specific de contragarantare a expunerilor din credite ale băncilor comerciale** față de principalii furnizori din industria eoliană, sporind accesul la plățile în avans și la liniile de garanție de bună execuție. Obiectivul comun al Comisiei și al BEI este de a lansa noul instrument în următoarele 3-6 luni. Acest lucru va atenua presiunea financiară generată de acumularea comenzilor, exacerbată de provocările macroeconomice, inclusiv de creșterea inflației, de ratele dobânzilor, precum și de perturbările semnificative ale lanțului de aprovizionare.

Comisia a propus, de asemenea, ca parte a STEP, majorarea garanției UE cu 7,5 miliarde EUR prin intermediul unei componente dedicate a InvestEU, ceea ce ar spori capacitatea Grupului BEI și a altor parteneri de implementare de a sprijini investițiile în dezvoltarea și fabricarea tehnologiilor curate și a altor tehnologii, inclusiv pentru sectorul energiei eoliene.

Activitatea de consolidare a coordonării dintre instrumentele financiare externe – cu agențiile de credit la export ale statelor membre, care lucrează alături de furnizorii de finanțare pentru dezvoltare, în special în contextul inițiativei Global Gateway – va sprijini, printre altele, proiectele privind energia din surse regenerabile, inclusiv în sectorul energiei eoliene.

Acțiunea 9: Statele membre utilizează pe deplin flexibilitatea oferită de normele privind ajutoarele de stat pentru lanțul valoric al energiei eoliene din UE

Statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin oportunitățile oferite de normele TCTF pentru a sprijini producția de echipamente eoliene în UE. În ceea ce privește anumite secțiuni ale TCTF legate de criză, care urmează să expire până la sfârșitul anului, Comisia a consultat statele membre și va lua în curând o decizie cu privire la posibila lor prelungire, ținând seama de necesitatea de a asigura condiții de concurență echitabile în cadrul UE. Alte secțiuni menite să sprijine tranziția către o economie „zero net”, care le permit statelor membre să accelereze introducerea energiei din surse regenerabile, inclusiv a energiei eoliene, și să sprijine investițiile strategice pentru fabricarea echipamentelor necesare pentru tranziția către „zero

net”, inclusiv a turbinelor eoliene, a componentelor-cheie ale acestora și a materiilor prime critice aferente, sunt disponibile până la sfârșitul anului 2025.

Acțiunea 10: Comisia consolidează dialogul cu investitorii pentru a promova atractivitatea investițiilor în sectorul energiei eoliene din UE

Comisia colaborează activ cu părțile interesate, în special cu investitorii de capital pe termen lung, în contextul Dialogului investitorilor, cu privire la soluții care să facă industria eoliană din UE să devină mai competitivă din punct de vedere investițional la nivel mondial. Acest lucru va contribui la reducerea nevoii de sprijin public. Accentul se pune pe oportunitățile și vulnerabilitățile sectorului – operaționale, financiare și concurențiale – și pe modalitățile de consolidare a punctelor forte ale Europei și de abordare a punctelor slabe.

Tot în 2023, Comisia va organiza reuniuni specifice cu investitorii pe termen lung pentru a înțelege mai bine principalele obstacole care împiedică atractivitatea investițiilor în sectorul energiei eoliene din UE și cele mai bune modalități de a le aborda. Aceasta va include oportunități de a asigura un acces mai rapid și o implementare accelerată a finanțării private, precum și discuții privind climatul investițional în Europa, inclusiv un mediu de reglementare eficace și, dacă este posibil, simplificat pentru investițiile în sectorul energiei eoliene.

IV. ASIGURAREA UNUI MEDIU INTERNAȚIONAL ECHITABIL ȘI COMPETITIV

Industria producătoare de echipamente eoliene din UE a demonstrat că, în condiții echitabile, este foarte competitivă atât pe piața internă, cât și pe piețele străine. UE ar trebui să creeze un mediu propice pentru ca industria UE să concureze, să inoveze, să investească și să exporte către piețele străine, în conformitate cu angajamentele internaționale.

Acțiunea 11: Comisia facilitează accesul producătorilor din UE la piețele străine

Comisia va continua să își utilizeze vasta rețea de acorduri comerciale pentru a consolida competitivitatea sectorului eolian din UE, inclusiv prin punerea în aplicare eficace și prin asigurarea respectării acestora⁴⁵. De asemenea, Comisia acordă o importanță deosebită **negocierilor comerciale în curs** în vederea includerii în acorduri a unor capitole solide privind energia și materiile prime, precum și a altor dispoziții relevante pentru sectorul eolian. Aceste acorduri ajută sectorul eolian să-și diversifice lanțurile de aprovizionare și să reducă riscurile aferente, precum și să abordeze dependențele strategice, în special dependențele de materii prime și de alte produse intermediare. Prin urmare, Comisia va **intensifica și mai mult negocierile privind acordurile comerciale** cu potențial de consolidare a poziției întreprinderilor din UE, inclusiv în sectorul energiei eoliene, și de asigurare a accesului nendenaturat la piețele străine. Parteneriatele industriale „zero net” vor sprijini, în plus, prezența întreprinderilor europene pe piețele-cheie. De altfel, Comisia va viza o cooperare și inițiative mai strategice în acest sector din vecinătatea UE.

UE va colabora, de asemenea, cu partenerii săi din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) pentru a elabora **cadru de reglementare privind subvențiile**, cu scopul de a spori transparența în ceea ce privește intervenția statului și de a evita cursa subvențiilor, care

⁴⁵ Acordurile comerciale ale UE conțin dispoziții care interzic restricțiile la import și export, cerințele privind conținutul local, precum și deschiderea accesului la achizițiile publice.

intensifică conflictele comerciale și subminează cooperarea necesară pentru atingerea obiectivelor climatice globale. Lucrările sunt planificate să înceapă în cadrul Conferinței ministeriale a OMC din februarie 2024.

Instrumentul pentru achiziții publice internaționale (IPI)⁴⁶ dă UE un mijloc de a-și convinge partenerii comerciali care nu au încă angajamente în domeniul achizițiilor publice [în Acordul OMC privind achizițiile publice (AAP) sau în acordurile bilaterale de liber schimb] să își deschidă piețele de achiziții publice pentru întreprinderile din UE. În cazul în care există afirmații întemeiate din partea industriei UE cu privire la accesul restricționat la bunuri și servicii legate de energia eoliană într-o țară din afara UE în domeniul achizițiilor publice, Comisia poate lansa o anchetă IPI în vederea deschiderii pieței respective pentru operatorii din UE prin consultări cu țara terță în cauză. IPI permite, de asemenea, UE să restricționeze accesul la piețele sale de achiziții publice prin impunerea măsurilor IPI respective în cazul în care consultarea menționată mai sus nu conduce la deschiderea preconizată a pieței țării terțe.

Acțiunea 12: Protejarea pieței interne împotriva denaturărilor comerțului și a amenințărilor la adresa securității și a ordinii publice

Comisia, în parteneriat cu sectorul eolian european, **va monitoriza îndeaproape posibilele practici comerciale neloiale** de care beneficiază producătorii străini de energie eoliană. Acest lucru presupune o examinare atentă a potențialei subvenționări a produselor legate de energia eoliană importate în UE. Dacă se dovedește necesar, Comisia își va activa instrumentele de apărare comercială. În măsura în care subvențiile străine care denaturează concurența permit producătorilor de echipamente eoliene care le primesc să reușească în cadrul procedurilor de achiziții publice sau al concentrărilor economice care implică întreprinderi-țintă din UE, **UE va utiliza, de asemenea, măsurile prevăzute de Regulamentul privind subvențiile străine. Sectorul eolian european este încurajat să prezinte dovezi suplimentare.** Comisia va evalua toate dovezile privind presupusele practici neloiale prezentate de industria de profil sau provenite din alte surse independente.

Comisia va încuraja statele membre să țină seama pe deplin de riscurile la adresa **infrastructurilor energetice critice** atunci când își pun în aplicare mecanismele de examinare din motive de securitate sau de ordine publică. Comisia va utiliza pe deplin mecanismul de cooperare prevăzut în **Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe**⁴⁷ pentru a preveni posibilele amenințări la adresa securității și a ordinii publice legate de investițiile străine în sectorul eolian din UE.

Acțiunea 13: Îmbunătățirea standardizării în sectorul energiei eoliene

În stadiul actual al dezvoltării sectorului eolian, standardele tehnice reprezintă un instrument-cheie pentru asigurarea interoperabilității, reducerea costurilor și accelerarea introducerii pe piață a tehnologiilor de energie eoliană onshore și offshore. Deși Comisia Electrotehnică Internațională (IEC) a adoptat o gamă largă de standarde, care sunt adoptate ca standarde europene de către CENELEC, există și alte standarde care ar putea contribui la îmbunătățirea eficienței și a durabilității echipamentelor de energie eoliană și la eliminarea barierelor din

⁴⁶ Regulamentul (UE) 2022/1031 privind accesul operatorilor economici, al bunurilor și al serviciilor din țări terțe pe piețele de achiziții publice și de concesiuni din Uniune a intrat în vigoare la 29 august 2022.

⁴⁷ Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune, JO L 79I, 21.3.2019, p. 1-14.

calea introducerii acestora în întreaga UE. În special, economia circulară este importantă pentru a asigura autonomia strategică într-un sector-cheie precum industria eoliană, reducând în același timp impactul de mediu al acesteia în conformitate cu Pactul verde european. Acestea ar putea, de asemenea, să consolideze ecosistemul industrial, în special dacă sunt combinate cu activitatea paralelă privind conceperea licitațiilor pentru energia din surse regenerabile. Promovarea procesului de standardizare la nivel internațional și asigurarea participării active a UE vor sprijini, de asemenea, capacitatea sectorului eolian european de a se prezenta mai bine, din punct de vedere calitativ, în contextul concurențial mondial.

Pentru a **promova adoptarea standardelor UE și internaționale pentru sectorul eolian**, până la sfârșitul anului 2023 se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- ca parte a Forumului la nivel înalt privind standardizarea europeană, o sesiune de lucru specială privind tehnologia eoliană va identifica principalele necesități de standardizare la nivel european și internațional, va identifica toate barierele existente și va sensibiliza statele membre și industria de profil în direcția facilitării participării experților lor la activitățile de stabilire a standardelor; și
- Comisia va solicita organizațiilor europene de standardizare să elaboreze documente de standardizare europeană în sprijinul obiectivelor NZIA.

V. COMPETENȚE

Se estimează că, până în 2030, vor fi necesare aproximativ 100 000 de locuri de muncă suplimentare în sectorul energiei eoliene, iar investițiile aferente în competențe s-ar putea ridica la aproximativ 850 de milioane EUR⁴⁸. În martie 2021 și în martie 2023, asociațiile comerciale din domeniul energiei din surse regenerabile, reprezentanții instalatorilor de tehnologii curate, furnizorii de educație și formare, centrele de cercetare și rețelele regionale, inclusiv părțile interesate din industria energiei eoliene, cu sprijinul Comisiei, au instituit parteneriate la scară largă în materie de competențe pentru ecosistemul industrial al energiei din surse regenerabile în cadrul Pactului pentru competențe. Parteneriatele funcționează, dar trebuie dezvoltate în continuare pentru a-și îndeplini obiectivele.

Acțiunea 14: Parteneriate la scară largă în materie de competențe pentru energia din surse regenerabile în vederea conceperii de proiecte care să sprijine dezvoltarea competențelor pentru sectorul energiei din surse regenerabile, inclusiv în ceea ce privește energia eoliană

Parteneriatele la scară largă în materie de competențe pentru energia din surse regenerabile și pentru energia din surse regenerabile offshore sunt încurajate să identifice cât mai curând posibil programele și inițiativele UE în materie de competențe care oferă cel mai bun cadru pentru implementarea proiectelor care permit cartografierea nevoilor în materie de competențe din sector, revizuiesc profilurile profesionale, elaborează și operează noi module de formare relevante pentru piața muncii și materialele conexe și/sau sprijină dezvoltarea

⁴⁸ Raportul Comisiei intitulat „Ocuparea forței de muncă și evoluțiile sociale în Europa. Abordarea deficitului de forță de muncă și a lacunelor în materie de competențe în UE”, <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26989&langId=en>

competențelor imperios necesare în sectorul surselor regenerabile de energie, vizând în special femeile, tinerii (care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare) și persoanele în vârstă. Cu un accent deosebit pe durabilitate și pe practicile economiei circulare. S-ar putea include candidatura la cererea de propuneri Erasmus + pentru un plan de cooperare sectorială în materie de competențe. Parteneriatul poate beneficia, de asemenea, de inițiativele existente, cum ar fi Alianța europeană pentru ucenicii și centrele de excelență profesională⁴⁹.

În plus, NZIA va facilita lansarea academiilor europene de competențe pentru industria „zero net”, concepute pentru a sprijini acțiunile statelor membre de perfecționare și recalificare a lucrătorilor. Academiile vor elabora conținut și materiale didactice pe care le vor pune la dispoziția furnizorilor de educație și formare din statele membre pentru a răspunde cererii de lucrători calificați în industriile „zero net”. Academiile, axate fiecare pe o tehnologie industrială „zero net”, inclusiv una care urmează să fie lansată și este dedicată sectorului energiei eoliene, vor urmări formarea a 100 000 de cursanți fiecare în termen de trei ani de la înființare.

VI. IMPLICAREA INDUSTRIEI DE PROFIL ȘI ANGAJAMENTELE STATELOR MEMBRE

Pe lângă măsurile luate de UE și de statele membre, acțiunile sectorului eolian european vor contribui, de asemenea, la crearea unui mediu de afaceri mai stabil și mai profitabil. Este vorba, printre altele, de acoperirea mai activă a inflației și a volatilității prețurilor principalilor factori de producție, cum ar fi materiile prime, continuarea dezvoltării unor parteneriate pe termen lung între producătorii de echipamente eoliene și operatorii de energie eoliană, care pot fi reciproc avantajoase.

Acțiunea 15: Carta europeană a energiei eoliene

Pentru a extinde capacitatea de instalare și de producție a energiei eoliene în UE, Comisia invită statele membre și reprezentanții sectorului eolian să adere, înainte de sfârșitul anului 2023, la angajamente voluntare în cadrul unei carte a energiei eoliene. Ca urmare a Dialogului investitorilor, Comisia va încerca să includă investitorii financiari în cartea energiei eoliene sau să extindă cartea la acești actori de îndată ce se dovedește fezabil.

Obiectivul cartei, care se bazează pe acest plan de acțiune și pe politicile sale, este de a alinia și de a pune rapid în aplicare acțiunile Comisiei, ale statelor membre și ale părților interesate din industria de profil, demonstrând totodată un efort comun și coordonat de îmbunătățire a condițiilor favorizante pentru sectorul eolian european. Comisia va colabora îndeaproape cu statele membre și cu părțile interesate din industria de profil pentru a elabora angajamentele precise ale cartei, în consultare cu partenerii sociali. Asigurările pe care le vor furniza acest plan de acțiune și cartea ar trebui să permită industriei de profil să își intensifice investițiile și să asigure că această industrie își extinde capacitatea de producție, pentru a răspunde cererii sporite preconizate de proiecte eoliene în anii următori.

⁴⁹ De exemplu, Centrul de excelență profesională finanțat de Erasmus + „Competențe tehnice pentru o energie din surse regenerabile offshore armonizată” (T-shore) urmărește să dezvolte programe de formare și resurse care să dea lucrătorilor aptitudinile și competențele de care au nevoie pentru a reuși în sectorul eolian offshore.

6. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Sectorul eolian este o mândrie pentru Europa. UE dispune de o bază de producție solidă și de numeroși dezvoltatori robuști de parcuri eoliene cu acoperire mondială. Sectorul are o mare putere de inovare și ingeniozitate, reprezentând un teren fertil pentru dezvoltarea de noi competențe. Întreprinderile europene active în sectorul energiei eoliene sunt actori esențiali ai transformării actuale a sistemului nostru energetic și contribuie la atingerea obiectivelor noastre ambițioase în materie de climă și energie. Alături de alte industrii „zero net”, industria eoliană face ca UE să fie bine echipată pentru a se transforma în economia curată și circulară de mâine. Sectorul energiei eoliene din UE prosperă pe calea concurenței și, prin urmare, este un lider mondial. El stabilește tendințe și standarde la nivel mondial. Cooperarea europeană în domeniul energiei eoliene cu partenerii internaționali creează noi piețe și oferă soluții globale pentru înlocuirea combustibililor fosili.

Iată de ce industria eoliană europeană trebuie să se extindă și să investească acum pentru a permite industriei de profil și cetățenilor UE să profite de oportunitățile oferite de Pactul verde european și de eforturile de decarbonizare la nivel mondial. Pentru a face posibil acest lucru, industria de profil are nevoie de mai multă previzibilitate și de o rezervă de proiecte solidă și foarte vizibilă. Ea necesită de un model de afaceri solid, care să asigure o rentabilitate adecvată și acces la finanțare pentru a se dezvolta și a atrage investitori. Are nevoie de rețele extinse și consolidate pentru a-și integra energia. Și necesită o concurență loială.

Nu este timp de pierdut. Prin urmare, prezentul plan de acțiune vizează obținerea de rezultate concrete încă din lunile următoare. Implementarea acestui plan de acțiune de către UE, statele membre și industria de profil va sprijini sectorul european al producției de echipamente eoliene să depășească dificultățile și să-și îmbunătățească competitivitatea pentru a se asigura că acest sector contribuie pe deplin la actuala tranziție energetică.

Planul de acțiune oferă sectorului eolian european asigurări că perspectivele sale economice în UE sunt solide, sustenabile și durabile. Prin urmare, **Comisia invită statele membre și industria de profil să aprobe acest plan de acțiune** și să implementeze acțiunile în conformitate cu rolurile lor respective. Comisia invită **Parlamentul, Consiliul și alte instituții ale UE** să contribuie la acest demers de susținere a obiectivului prezentului plan de acțiune.

ANEXA I – REZUMATUL PLANULUI DE ACȚIUNE EUROPEAN PENTRU ENERGIA EOLIANĂ

Categorie	Acțiuni/instrumente	Calendar
Accelerarea implementării prin creșterea previzibilității și o procedură de autorizare mai rapidă	1. Comisia și statele membre colaborează la accelerarea procedurii de autorizare. „Accele-RES” – accent pe transpunerea și punerea în aplicare a Directivei revizuite privind energia din surse regenerabile. Regimul temporar de urgență	Începând din noiembrie 2023
	2. Statele membre sporesc vizibilitatea fluxului de proiecte eoliene prin angajamente privind energia eoliană, publicarea calendarelor de licitație pe termen mediu, planuri pe termen lung pentru implementarea surselor regenerabile de energie	Începând din noiembrie 2023
	3. Comisia adoptă un plan de acțiune pentru facilitarea dezvoltării rețelelor	2023 Dec.
Îmbunătățirea proiectării licitațiilor	4. Statele membre includ în licitațiile lor criterii calitative obiective, transparente și nediscriminatorii și măsuri de optimizare a ratei de execuție a proiectelor, sprijinite de recomandarea și orientările Comisiei	cât mai repede posibil
	5. Se combat riscurile în materie de securitate cibernetică și se abordează aspectele legate de protecția datelor	Începutul anului 2024
	6. Comisia intensifică utilizarea achizițiilor strategice în contextul strategiei „Global Gateway”	De la adoptare
Acces la finanțare	7. Comisia facilitează accesul la finanțarea UE	Până la sfârșitul anului 2023
	8. BEI furnizează instrumente de reducere a riscurilor și garanții pentru întreprinderile eoliene din UE	T4 2023
	9. Statele membre trebuie să utilizeze pe deplin flexibilitatea oferită de normele privind ajutoarele de stat pentru lanțul valoric al energiei eoliene din UE	De la adoptare
	10. Comisia va consolida dialogul cu investitorii pentru a promova atractivitatea investițiilor în sectorul energiei eoliene din UE	Până la sfârșitul anului 2023
Crearea unui mediu internațional echitabil și competitiv	11. Comisia facilitează accesul producătorilor din UE la piețele străine	De la adoptare
	12. Se protejează piața internă împotriva denaturărilor comerțului și a amenințărilor la adresa securității și a ordinii publice	De la adoptare
	13. Se îmbunătățește standardizarea în sectorul energiei eoliene	Demarare până la sfârșitul anului 2023
Competențe	14. Se fac parteneriate la scară largă pentru competențe pentru energia din surse regenerabile în vederea conceperii de proiecte care să sprijine dezvoltarea competențelor pentru sectorul energiei din surse regenerabile, inclusiv în ceea ce privește energia eoliană	Până la jumătatea anului 2024

Implicarea industriei de profil și angajamentele statelor membre	15. Carta europeană a energiei eoliene	Dec. 2023
---	--	-----------